

(המשך מעמוד 39)

ראשונה, מרוויחה. היתר תאלצנה לשוחח עם הגברים שלהן בחדר הגדול. ביחד עם כולם, ברעש בלתי-נסבל. השומר בכניסה קורא שמות - נכנסים לפי שם האסיר. חלק מהשמות מוכרים. "אודי אדיב!" הוא צועק, ואנחנו בפנים. כעת אנחנו מהצד הפנימי של החומה. אני מחזיקה את הבטן. זה לא נעים להיות בתוך מקום סגור. אני לא מקנאת במי שנמצא בתוכו. אני חושבת על אודי: 12 שנים הוא בפנים, 12 שנים.

כעת חודש דצמבר, וכמו שאמרתי לי

אדיב בדרך לזירת השיחה עם אודי
למה לא משהירים אותו?

טובה: החידוש היחיד ברצוננו שאת עושה איתנו זה השתתף הראשונה שמתעניינת באודי עם האחת השנה ה-13 למאסרו. בדצמבר לפני 12 שנים הוא נאסר. מאז בקושי ראה את אור השמש. אנחנו נכנסות למינה מוזנח עם ציורים של מסיכות - אולי טפטים - הטינופת שורת בכל. מגעיל. השירותים מחרידים: חור פעור בתוך הרצועה. אפילו אין מים זורמים לשטיפה מבחיל. הסוהרת הבודקת אותי מתנהגת כאילו היתה לפחות סג'גונדר. קשה לי להתעלם מהתינוב. המהולל בחדר שהיא מעוררת בי. היא דורשת ממני להוריד את המגפיים. דוחפת את ידיה וממשתת בנומי. היה ברור

לי שלא יתאפשר לי לכתוב. לכן לא הצטיידתי בנייר-כתובה. אך היא מצאה שלוש פיתקות שכתבה לי בתו. והשוו טמונות בארנקי. היא קרעה אותן לגזרים. אחרי שאמרתי לי ש.בפעם הבאה תשלחי את המיכתבים בדואר. עברנו גם את זה. כעת עומד מועלם בכניסה לחדר הנוסף ואומר לי בטון של מחנד: "תסגרי את המיכנסיים!" אבל המיכנסיים שלי רכוסות. אדוני! איש חזק. מועלם. חזק על חלשים. למה מונקת ותופסת תא. הצלחנו. נראה שבתנאים כאלה יהיה קל מאוד לדבר עם אודי. אבל תוך שניות מנה שימתננו: מועלם מודיע לנו לעבור לחדר השני. למה מתער. קשת. למה! היא שואלת. ככה! הוא אומר. אמו של אסיר מפורסם בוכה. מבקשת. מתחננת. זה לא עוזר לה. מועלם מעביר גם אותה לחדר השני.

הלכתי לחדר השני. חדר גדול יחסית. סורגים מפרידים בינינו לבין המקום שבו יישבו האסירים. ספסלי-עץ. עזובה והזנה. ושעון גדול תלוי על הקיר. הסורגים מורמים - אפשר יהיה לדבר פנים-אל-פנים. למרות שבינינו לבין האסיר מפריד בערך מטר של בטון. חברי שביקר את אודי לפני שנים ספורות. סיפר לי כי דיבר איתו מעבר לסורגים ולחץ את אצבעו. אני אוכל ללחוץ את ידו.

האסירים מגיעים. לא קשה לזהות את אודי. למרות שמעולם לא ראיתי אותו קודם לכן. הוא משיכמו ומעלה: רזה. גבוה. יפה תואר ומרשים. כדי שלא לאבד זמן מתחילים הוא ולאח לדבר עוד כשהוא נפתח. חבל על כל שניה. כשהוא מגיע אלינו הם מתנשקים ארוכות. לאורך כל השיחה הם מחזיקים ידיים. ולפני שהם נפרדים עוד נשיקה ארוכה-ארוכה.

עניניהם נוצצות. הם מביטים זה בזה באהבה אינן-קץ. אודי רושם על כף היד דברים להגיד ללאה. הם מדברים עניינית. הוא רשאי לטלפן אליה פעם בשבועיים. ביום החמישי האחרון לא צילצל. הטלפון שלך היה מקולקל. הוא אומר לה. והיא שחיתתה כל הלילה ליד הטלפון. מספרת לו כמה חיתתה לשיחה. לאה שואלת מה נחוץ לו. הוא מסתפק במועט. מה שהוא רוצה זה ספרים. עוד ועוד ספרים.

אחרי שהם גומרים את ענייניהם. אנחנו מדברים. אני מסתכלת בעיניו החומות. הרכות. הוא חיוור מאוד. אמרו לי שהוא מרכיב מישקפיים. אופטיקאי מחיפה הובא על-ידי המישפחה לכלא. אבל את המישקפיים סיפקו שילטונות בית-סוהר. אודי בא לביקור בלי המישקפיים. מצד שמאל מבצצת מפניו שזיזהב. הוא רזה מאוד. אתלטי. אינו מתיק את עיניו מלאה. כעת אני מדברת איתו במהירות רשמית בזיכרוני כל נייע וכל זיע. צריך להספיק לשאול המון שאלות בכל כך מעט זמן. צריך גם להקשיב לתשובות.

אודי מדבר בחופשיות. הרבה יותר פתוח ממה שסיפרו לי. אני יודעת שלא אזכור הכל. אבל את עיקרי הדברים לא אוכל לשכוח. הוא רוצה לדבר עוד ועוד. להאריך בתשובות. אני מקצרת. קוטעת אותו יודעת שעוד מעט אצטרך להניח לו וללאה לנפוש. אל לי לגוזל לחלוטין מזמנם המוקצב. אחר כך אחרי ששאלתי כמעט את כל השאלות. אודי אמר לי: מה שלא הספקת לשאול אותי, תשאלני את לאה. היא יודעת הכל. אני מסתלקת לחדר השני.

צילצול פעמון קוטע את הביקור. אף אחד לא זו. הסוהרים השומרים על האסירים מזרזים את המבקרים. לאה ואודי נשארים גם אחרים. "אללה, גברת אדיב!" אומר מועלם. "אללה, אודי!" מזרז בטון רך יותר הסוהר ניסים. שהוא - כך אומרת לאה - יותר אנושי. הם עדיין מתנשקים. רק הם נותרו בחדר הגדול. אחר כך הם ניתקים זה מזה - עד ליום השני בעוד שבועיים.

אנחנו בחוץ. הדלת נסגרת. אודי אדיב נשאר בפנים. מה יהיה? אני שואלת את לאה. "יהיה טוב!" היא מנחמת אותי. את יודעת איך זה. אנחנו היהודים. אומרים עלינו שלא יודעים אם אנחנו צלבנו את ישו. אבל את הנשמה בטח הוצאנו לו. אבל יהיה טוב!" מאוחר יותר. בגן-שמאל כששאלתי את טובה אמו של אודי את אותה השאלה - מה יהיה! היא ענתה לי: "אני חושבת שאנחנו לא עושים מספיק. אני חושבת שאנחנו צריכים לשבות רעב!" אורי בעלה עונה לי כמו לאה: בסוף יהיה טוב!"

אודי, כשאתה מסתכל היום על מה שקרה, איך אתה רואה את הדברים? אני מצטער על זה שהטעיתי, ויודע שעשיתי טעות. בסך-הכל, היו לי כוונות טובות. רציתי לעשות למען הירוק הסיכויים לדוריקום יהודי פלסטיני, כי האמנתי - ואני עדיין מאמין - שזו הדרך היחידה לחיות בארץ הזאת. אבל היום אני יודע שעשיתי שגיאה, שהוליכו אותי שולל. אז הייתי צעיר ונאיבי, והאמנתי שכוחי כיחיד להפוך עולמות. במשך השנים הבנתי איזו שגיאה זו היתה, ואני מצטער עליה. אני יודע שלא הייתי צריך לנסוע לסוריה, אני יודע שלא הייתי צריך לפעול כפי שפעלתי.

בתחילת תקופת מאסרך התעקשת להצדיק את מועטך. פיתאום שיי זה לא קרה לי פיתאום, זה קרה לי במשך

"אני רץ כל יום, משחק כדורסל ועושה החטמות. כשהייתי בנבחרת רמלה ובמקום הראשון וקיבלתי גביע מחיים חפר. אני מרבה לקרוא, מבקש מדי פעם מלאה להעביר לי ספרים שמעניינים אותי. כרגע אני מתעניין בפרושים ובצדוקים. לאור שיחות שהיו לי עם רב הכלא.

השנים. הייתי בכלא שנים ארוכות בין פלסטינים והבנתי שאי-אפשר לחיות בשני העולמות. נפליתי בין הכיסאות. מצד אחד הוקעתי עליידי הישראלים, ומצד שני הפלסטינים מעולם לא קיבלו אותי כאחד מהם. לא יכולתי להחליף זהות.

הם התייחסו אליי יפה, זה נכון. אולי כפי שהאיסלאם התייחס תמיד אל המיעוט היהודי שחי בתוכו. ככבוד ובהערכה. אבל היחס שלהם כלפיי היה שונה לחלוטין מתפיסתי על ביטול האומיות ויצירת זהות חדשה. על בסיס מעמדי איראולוגי.

לגבי עצם המעשה שנשפטתי עליו. הבנתי כבר בהתחלה שהוא היה כישלון וטעות. אבל חשבתי שאני צריך לתת דוגמה ביצירת קשר עם ערבים, להיות אונגרד המראה דוגמא להמונים. אבל מתוך עיון בכיתבי מארקס ולנין למדתי, שאין מקום לפעילות אינדיווידואליסטית. כי אם לפעילות קולקטיבית. ההיסטוריה לא פועלת ולא מונעת על-ידי האינדיווידואל.

כשהגעתי לכלא, האסירים הפליי ליים היהודיים דחו אותך. איך הסתדרת עם זה?

כשהגעתי לכלא, דווקא שמעיה אנג'ל קיבל אותי יפה מאוד. אבל זה נכון שהאסירים האחרים התנכלו לי. לא פיסית - אף פעם לא נגעו בי - אבל היו צועקים לי "מאניאק, כוגד!" לקחת את זה נורא ללב. זה באמת פגע בי.

איך הגבת? הייתי מטיף להם מוסר, ובעיקר הייתי שומר על כבודי. הייתי מאוד נוקשה ביחס שלי אליהם. לא נתתי להם להתלבש עליי. לאטילאט נשבר הקרח. כיום יש בינינו יחסים מצויינים. אני עוזר לחבריי לחא, מלמד אותם.

משוחח איתם ארוכות, ואני חושב שאני אהוב עליהם בעיקר מפני שאני מעביר להם סלים בכדורסל.

מה אתה עושה בכלא? בעיקר קורא וכותב. עברתי במיכנסה, אבל הועברתי מתפקידי מפני ששוחחתי עם אסיר פלילי ערבי בערבית. כיום אני מנקה את האגף שאני מתגורר בו.

בכיתה-המעצר ברמלה התנאים טובים יותר. המקום קטן יותר ואטום יותר, כך שלא כלי-כך קר כמו שהיה ברמלה. אני מקפיד מאוד על מישמעת עצמית, מתעמל כל יום, רץ בחצר חמישה קילומטר ליום. עושה התעמלות ומתאמן בכדורסל.

אתה רץ לברד? תמיד יש מי שרוץ איתי, אבל אני מקפיד לרוץ כל יום. שיחקתי כדורסל גם כשהייתי ברמלה. הייתי בנבחרת רמלה, והיתה אליפות בתי-הסוהר, זכינו במקום הראשון וקיבלתי גביע מחיים חפר. אני מרבה לקרוא, מבקש מדי פעם מלאה להעביר לי ספרים שמעניינים אותי. כרגע אני מתעניין בפרושים ובצדוקים. לאור שיחות שהיו לי עם רב הכלא.

מותר לראות טלוויזיה. אני רואה מבט עם כולם, ואם יש תוכנית שמעניינת אותי אני נשאר לראות גם אחר כך. אני שומר על תזונה נכונה, עד כמה שאפשר. לא מעשן, לא שותה קפה. זהו.

איך אתה מסביר את שינוי היחס של האסירים הפליליים כלפייך?

אני יושב בכלא כבר 12 שנים. במשך השנים הייתה מילחמת-יאקוטור, ואז זה היה ממש קשה. אני חושב שהם למדו להכיר אותי כמו שאני למדתי להכיר אותם. והם למדו לכבד אותי כמו שאני למדתי לכבד אותם.

מדוע ביקשת לעבור ולהתגורר עם הפליליים, אחרי שכל השנים התעקשת לחיות עם הביטחוניים?

הועברתי לבית-המעצר מכלא-רמלה, הוכנסתי לחדר עם פליליים. אני רוצה לחזור לחברה הישראלית. כשאתחרר, אני חייב להתרגל לחיות בין ישראלים.

מה אתה רוצה לעשות כשתשי תחרר?

אני אגיד לך מה אני לא רוצה לעשות: אני לא רוצה לעסוק בפוליטיקה. יש לי דיעות פוליטיות, ואני לא אסתיר אותן. אבל לעסוק בפוליטיקה - זה לא.

חשבת כבר ממה תתפרנס?

אני רוצה לעסוק במחשבים. עשו לי פה, בכי לא, כחינה פסיכומטרית להכוונה מיקצועית, ויצא שאני מתאים למחשבים. ביקשתי מלאה שתביא לי כמה ספרים. והנשוא ממש מרתק אותי.

אתה לא פוחד מתגובת האנשים ברחוב לשם אודי אדיב, כשתשתחרר?

בכלל לא! אני גם לא חושב שיגיבו קשה. כתבתי כבר לכמה מוסדות בנושא המחשבים, למכון לפיריון עבודה ולמקומות אחרים. קיבלתי תשובות מנומסות וענייניות מכל מי שפניתי אליו.

אני רוצה להתמודד עם הסטיגמה, אני לא רוצה לברוח. אני רוצה לחיות בארץ ולהתערות מחדש בחייה.

איפה אתה רוצה לחיות?

איפה שלאה חיה. היא מכינה לנו את הקו שנחיה בו. לאן שהיא תלך - אלך גם אני.

לא חשבת אולי לנסות לחיות בחו"ל, איפה שהשם אודי אדיב לא אומר שום דבר לאנשים?

לא. אני רוצה לחיות ולהתמודד בארץ.

תחזור לקיבוץ?

אודי כמדריך ב-השומר הצעיר. החניכים נורא אהבו אותו.